

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáczai-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petitsor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 80 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT-LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ.

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

<i>A kiadóhivatalban átvéve:</i>	Negyedévre . 2 frt — kr.
Egész évre . 6 frt — kr.	Egy hónapra — » 80 »
Félévre . . 8 » — »	<i>Vidékre postán szállítva:</i>
Negyedévre . 1 » 50 »	Egész évre 10 frt — kr.
Egy hónapra — » 60 »	Félévre . . 5 » — »
<i>Helyben házhoz hordva:</i>	Negyedévre . 2 » 50 »
Egész évre . 8 frt — kr.	Egy hónapra 1 » — »
Félévre . . 4 » — »	<i>Egyes szám ára 4 kr</i>

Még egyszer a gabonaárak hanyatlásáról.

Igen természetesnek találom, hogy ezen témával avatottak és avatatlanok már évek óta foglalkoznak napi lapokban, röpiratokban és értekezletekben, — hiszen milliók legvitálisabb érdekei fűződnek e kérdéshez, — s az emberiség túlnyomó része a jelenkor e makacs és kritikus betegségének lefolyását s végét aggodalomteljes, hogy ne mondjuk csüggedt lélekkel nézi és várja.

Legsötétebb jövőnek néz elébe a földmivelő. Ha a mai gabonaárak már alig fedezik az előállítási költségeket, mily helyzetet várhatunk akkor, ha a túltermelés híresztelőinek jóslata bekövetkezik, s a buza ára például három forintra le talál szállni? Értünk már ilyen, sőt alacsonyabb árakat is, s a gazda sorsa még sem volt kétségbeesztő. Igen, mert bevételeihez mért lakásokban lakott, azokhoz mértén ruházkodott, szóval úgy rendezkedett be, hogy jusson is, maradjon is. Ezt ma nem teheti, mert először első polgári kötelessége nyomasztó adóját megfizetni, mi a mult eldorádói korban csaknem a nullpontra állott, s másodszor nem teszi azért, mert a 10—12 forintos buza árak mellett nagyobb költségre csábítva, mely csak hamar valóságos fényűzésbe csapott át, a régi egyszerűbb életmódhoz való visszatérést lehetetlen lemondásnak tekinti.

A fogyasztó iparos közönség sem látja sok hasznát a búza alacsony árának.

Mocsáry Imre helyesen mondja a »Köztelek« 98-ik számában, hogy a 6 forintos búza daczára a kenyér, illetőleg a zsemlye most is két krajczár, mint akkor, midőn a búza 12 frt volt.

Elfelejté azonban, hogy a zsemlye nem az olcsó búzából, hanem a drága lisztből készül, s ez ma korántsem áll arányban a búzával, mert a malmok bölesen kiészelték, hogyan kell az ártós kartelekkel a liszt árát felszárni, és az, hogy a budapesti karteil-malmok

ket legközelebb 600,000 q-val redukálták nyilván azon okból és célból, hogy a búza árát ismét nyomják, a lisztárakat pedig emeljék. Nem világos e tehát, hogy a szokatlan alacsony búza árakat részint a monometallizmusnak, részint a karteleknek köszönhetjük?

M. I. úrnak azon argumentuma, melyet a kenyér magas árából merít s a biometallisták ellen használ, kik tudvalevőleg a monometallizmusban keresik a gabonaárak hanyatlását, nem vehető komolynak, valamint azon állítása sem, hogy szerint a gabona olcsó, egyedül a túltermelés természetes következménye.

Dr. Ruhland G. »Die Agrarfrage und das internationale Groszkapital« című értekezéséből következő adatokat merítettem.

Az egész földön termelt:

1883-ban	2367	millió bushel búza
1884-ben	2200	„ „ „
1885-ben	2104	„ „ „
1886-ban	2198	„ „ „
1887-ben	2227	„ „ „
1888-ban	2212	„ „ „
1889-ben	2085	„ „ „
1890-ben	2170	„ „ „
1891-ben	2230	„ „ „
1892-ben	2253	„ „ „
1893-ban	2251	„ „ „
1894-ben	2300	„ „ „

Ezen számokból azt olvassuk ki, hogy a legközelebbi két lusztumban a búzatermések alig számbavehető különbséget mutatnak. Már most, ha csakis ezen 12 évet tekintjük a túltermelés időszakának, a túltermelés fogalmából önként az következik, hogy a fogyasztáson felül megmaradt készletek hosszú 12 év alatt bizony tetemes összegre emelkedhettek.

Joggal kérdezhetjük tehát, hol lappanghat ezen 1882-től felhalmozódott többlet? Erről azonban hallgat a statisztika, a mint hogy ezen óriási plusz az valóságban sehohsem is látható.

1875-től 1884-ig kitett a búza fogyasztó földlakók száma 397 milliót, az átlagos

búza és rozstermés volt 2800 millió bushel, tehát esett fejenként 7.1 bushel.

1885-től 1894-ig a búza-fogyasztó lakók száma 434 millióra szaporodott, esett tehát 3000 millió átlagos búza és rozstermésből egy főre 6.8 bushel.

Ez pedig oly csekély fejenkénti fogyasztási kontingens, hogy e mellett bajosan mutatkozhatnának figyelemre méltó szuperfluumok.

Ruhland a fenti hiteles statisztikai adatokra támaszkodva ezeket mondja röpiratának 11 lapján:

»Nem egyéb tehát tartalom nélküli frázisnál, midőn azok, kik a való ténnyt elferdítik s tudatos hazugsággal csak saját érdeküket szolgálják, világgá kürtölik, hogy a gabonaárak sülyedésének egyedüli oka a túltermelés.«

Gazdag tartalmu értekezését pedig így végzi: »a nagy és régi harcra van itt szó, mely egyik oldalon a tisztességes tevékeny munka, a másik oldalon a zsákmányra vágyó telhetetlen nagy tőke között folyik, mely egyrészt a kereszténység elveiért, másrészt az arany borjuért harcol. Bizonyára ezen élet-halál harc kimenetele nem lehet s nem is lesz kétséges.

Azok érdekében, kik arcuk verejtékével áztatják életfentartó ősi göröngyeiket, legyen szabad soraimat azon óhajttal bezárnom: adja Isten, hogy a győzelem mihamarabb bekövetkezzék!« R. P.

Megint új magyar báró.

A hivatalos lap megint új bárói kinevezésről ad hírt. A királyi kézirat a következő:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *rolli és monti báró Steiger-Münsingen* Albert kamarás és szeptencujfalusi nagybirtokosnak, valamint törvényes utódainak a bárói címevel öröklött előneveinek épségben tartása mellett a magyar bárói méltóságot a kincstári díjak felerészének elengedésével, adományozom.

Kelt Bécsben, 1895. december 5-én,

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Jósika Sámuel s. k.

Az új magyar bárót a »B. H.« így mutatja be:

Az új báró 1855. szeptember 26-án született. Atyja Albert báró a szicíliai király hadseregében volt ezredes; anyja pedig Felső-Ausztriából, Zedvitz Alexandrin grófnő. A család osztrák báróságát 1877-ben ismerték el. A most magyar báróvá kinevezett főúr a német lovagrend lovagja, cs. és kir. kamarás, tartalékos főhadnagy és a lengyel Zamoyska Mária grófnőt vette feleségül, a mi által a szeptencujfalusi, ocskói, karácsonki, domoszlói és szentiványi birtokok urává lett. A közéletben idáig nem volt látható. Ezen az alapon ajánlotta Bánffy báró Magyarország főrendei közé való kinevezésre a szicíliai ezredesnek lengyel családba házasodott osztrák fiát.

A körmendi mandátum.

Eötvös Loránt báró kerületében hamar megindult a korteskedés. Kilátás van ismét érdekes választásra, mert a néppárt erős a kerületben. A kormány Varga Gábor ügyvédet szándékozik felléptetni (pedig van még egy mandátum nélkül ügyelgő államtitkárja. Vörösmarty Béla), a néppárt pedig már deputációt is küldött Battyány István grófhhoz és felajánlotta neki a jelöltséget. Ha a gróf elfogadja — írja a »Dunántul« — megválasztása bizonyos, — és még egy ha: ha csak nem fog a kormány egy Tarnóczyt, Szulyovszkyt, vagy egy Bartalt; mert úgy látszik ilyeneket mindenütt kerit a kormány, ha a néppárt ellen kell fellépni.

Lapszemle.

Budapest, 1895. decz. 13.

A »Magyar Állam« »Zalka János« győri püspök nagyhatású körlevelét ismerteti az ezeréves Magyarországról.

A »Hazánk« »A reklam politikája« alatt cikkkezve azt írja:

Az osztrák sajtóban és parlamenti körökben most, midőn a közgazdasági kiegyezés küszöbön van, sajtóságos hangulat mutatkozik szemben Magyarországgal. A jelenlegi osztrák kormány támogatói sietnek Magyarországon közgazdasági haladásáról dicsérő emlékeket zengedezni. E dicsérő emlékek bármennyire is hízelgjenek egyéni és nemzeti hiúságunknak, mégis kiérezhetjük belőlük: hogy tendenciájuk a mi rovásunkra van irányozva és ebből semmi egyéb, mint a reklam politikája tűnik elénk.

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

Az ideálok csalnak.

— A »Tiszántul« eredeti tárczája. —

(Vége.)

Volt e levélben olyan is, a mi megremegtetett pillanatra, de aztán boszorkányságnak gondoltam az egészet és — furcsa — mégsem tudtam elmémből kivenni soha... »Egy gonosz balsejtemen folyton azt sugja felém, hogy utoljára érintetted ajkaimat...« ezt írta a levél vége felé. — Igazat adott sejtelmének a jövő.

Bálba vitték Paulácskát K...ba, ott találkozott Molnár Lidivel, jó barátjával, ki már két év óta asszony. Ez a soványka asszony volt elég merész azt kérdezni Paulától: Mikor lesz már asszony?

— Ami késik, nem mulik, édes Lidikém — szolt vissza a gunyolódó asszonynak Paula büszke tekintettel.

— Félő, hogy nagyon sokáig késik, édes szentem. Lantos Gyurinak önjerejéből kell magát felküzdenie tisztességes állásra, mert nincsenek százakra menő holdjai; pedig — kedves kicsikém — a mai korban pusztán tudománytal csak csigaléptekben haladhat valaki előre. Ha neked volnék, ezerszer inkább Gerő Laczit választanám. Lásd, édesem, minő tekintélye van egy nagyuri asszonynak mindenfelé; nézz csak engem, meghódol előttem az egész

A »Magyarország« »Kérdések«-et vet fel Bánffy szellemi kvalitása tekintetében, de azokra nem találja meg azt a feleletet, mely őt arra az állásra, melyet elfoglal, feljogosíthatná. S ép ezért azt kérdi:

Honnan van mégis, hogy a mit Deák Ferencz épített, abban a sasfészekben veréb ül?

Valjon a verébfoglalás nem azért történt-e, mivel a sasfészek rosszul van építve?

Az »Egyetértés« »A régi magyar szellem«-ről azt mondja: a különböző kormányok magaviselete már kiöli és már kiölte nagyrészt a magyar nemzetből a közszellemet és megteremtette a szemfényvesztés korát, mely hazánkban az első ezredév végének korszaka.

A »Pesti Napló« »Girált«-ról írva, az itt megejtett választást fontosabbnak jelzi, mint az előbbi helyen történt választást s ez okból néhány politikai reflexiót tesz.

A »Nemzeti Ujság« »Hivatalos erőszak« című cikkét így kezdi:

A Bánffy-kormány alatt megszűnt a népképviselő. Az állami és törvényhatósági tisztviselő korlátot nem törő hatalma, mely a csendőrök szuronyára támaszkodik, dönti el a választásokat. A hol az ellenzéki polgárok nyomó nagy száma megköveteli, ott erőszakkal tartják vissza őket a szavazástól. A hol az ellenzék többsége csak egy, két, legföllebb háromszázra megy, s elégnék mutatkozik a vesztegetés és a hivatalos terrorizmus, meg a csendőr-asszisztencia, mely vakon teljesíti a legfelháborítóbb parancsokat, ott a hatalmi erőszak áll a kormánypárti jelölt pártjára. A hivatalos apparatus, a lélek-vásárlás és a szuronyok biztosítják neki a mandátumot. A jelszó most az, hogy ellenzéki képviselőt választani nem szabad.

A »Magyar Hirlap« »Uj taktika« alatt azt írja:

Ingyen lehet most látni Magyarországon a következőket:

Amint a vizek visszafelé folynak, amint a nyulból jáger lesz. Mert vizek visszafelé folynása, a nyul jágerkodása: a kormánypártnak és orgánumainak viselkedése. Csuda is, nevetés is, részben megdöbbenés, másrészt kacagtatás.

Ők komédiáznak, ne üljünk fel nekik és vegyük a dolgot — komolyan, mert minden komédiázásukban egy-egy taktika rejlik, melylyel az ellenzékét ártalmatlanná akarják tenni.

világ, mert tudják, hogy Daróczy Kálmáné vagyok. Aztán az asszonynak lehet már ilyen is viselni (s itt gyémántköves, félhold alakú hajkére mutatott); a gazdag férj zsebéből kerül, de — tudod — a papa nem hajlandó az ilyesmit megvételére.

— Hagyd el — Lidi oktatásaidat, még bizony megjön a kedvem asszonynak lenni — mondá Paulácska türelmetlenül intve fehércipkés legyezőjével.

— Kis bohó, talán csak nem veszed rossz néven észrevételeimet? Én a te helyzetemben hallgatnék a tapasztaltabbra — mondá Molnár Lidi büszke szemrehányással.

— Tapasztaltabbnak véled magadat és okosabbnak, mint én vagyok, Lidi? — kérde Paula várakozásteljes mosolylyal.

— Minden bizonyly!

— Ugyan miért?

— Mert én már két éves asszony vagyok, te meg csak leány s így messze föléd helyez mindenki, pedig valaha egyenrangúak voltunk — szolt Lidi kicsi fejét idegesen kapkodva hol Paulára, hol meg a tánczolókra, majd — még mielőtt a kipirult leány felelhetett volna a gögös megjegyzésre, őz-módra tovaszökött s elűnt a szép mamák és leányok csoportjában.

Paulát bántotta ez a felfuvalkodottság s olyan valamire gondolt, amitől e szóváltás előtt talán visszarettent volna... Asszony akart lenni mihamarabb, nagyuri asszony, hogy ne álljon fölötté ez a gunyolódó Molnár Lidi... Gerő Laczi sietett hozzája, felvágta monokliját,

A »Budapesti Hirlap« »Valuta és mezőgazdaság« cím alatt a Bilinszky lovag által mondott nagy jelentőségű beszéddel foglalkozik és azt ismerteti.

A »Nemzet« »Függetlenségi aforizmak« című cikkében azt mondja: a függetlenségi párt különböző árnyalatainak egyesüléséről hetek óta jelentek és jelennek meg följegyzések a napi sajtóban. E följegyzések egész hidegen hagyták a közvéleményt, mely oda jutott, hogy többé nem törődik a függetlenségi párttal sem belső, sem külső dolgaival.

Uj városatyák.

— A szabadelvűpárt értekezlete. —

Nagyvárad, decz. 13.

Megüresedik az év végén egy csomó törvényhatósági mandátum s ezek betöltést nyerne még ennek a hónap folyamán.

Általános érdeklődés mellett indultak meg a mozgalmak a választások iránt, melyek az előjelekből ítélve nem vetnek nagyobb hullámokat.

A szabadelvűpárt és függetlenségi párt paktumot kötött s így közös a választási lista.

Dicséretére legyen mondva a szabadelvű párt intéző köreinek, hogy ugyszólván egyértelműen nyilatkoztak oda, miként a törvényhatósági életben politikai pártoskodásnak helye nincs s hogy politikai színezetet a választásnak adni nem lehet, nem szabad.

Körülbelül ez a vélemény nyilatkozott meg a szabadelvű párt mai értekezletén, melyen szép számmal jelentek meg a párt vezető emberei.

Az értekezletet Hlatky Endre hívta össze s annak tárgya a törvényhatóságban megüresedett mandátumok betöltésének kérdése volt.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be.

Az értekezlet.

Hlatky Endre elnök az ülést megnyitja s megteszi a választásokra vonatkozó előterjesztéseit.

Előadja, hogy a függetlenségi párt Ujvároson egy és Olasziban 8 tagot óhajtaná jelölni. Ha a szabadelvű párt ezt az ajánlatot elfogadja, úgy ők külön listával nem lépnek elő.

s az ő megszokott mézes szavaival kezdett udvarolni a szép Paulának. Beszélte neki gyémántköves, félhold alakú hajékról, két ezer holdról az alföldön, négyes fogatról s Paulácska már asszonynak képzelte magát; úgy kedvére beszélt ez a fiatal ember, egyre jobban megkedvelte. Mikor távozott a bálból, odasugta Laczinak: »Ne kerülje ezentul házunkat annyira, mint eddig.«

— Hát Lantos Gyuri?

— Hagyja Gyurit, ő szegény; meg aztán abban az időben még gyerek voltam...

Lásd — kedves nővér — mire képes a szív; előbb még értem lángolt, most már más keblén kíván dobogni, mert fél, hogy hóbortos passzióit nem tudnám kielégíteni...

Gerő Laczi sürűen járt Paulácskához s ez a leány feledte a multat, mert feledni akarta... Nagyuri asszony akart lenni, nagyobb, mint Molnár Lidi... Összetépem első szerelmemet, azt a babaszerelemet — mondá nem egyszer s meg is tette a kegyetlen; pedig ha tudja, hogy ugyanakkor az én szívemet is széjjel tépi, talán mégsem teszi, talán megelégedett volna a szegény Lantos Gyurival.

Ugy lett, amint ő akarta. Áldja meg az Isten!

A bál után egyetlen levelet kaptam tőle. Bár ne küldte volna. Az élet gunyja volt e levél... Lelkem magasabbra vágyik, mint az ön társadalmi állása, nagyuri asszony akarok lenni mielőbb. Ne tekintse ezt hóbortnak, inkább érettebb megfontolásnak. Ki tudja, azokon a

László, Tóth Sándor, Pataky József és Csöreg Imre rendes, Smetz Ignác, és Balogh József póttagok *A margittai* alkerületben: a kereskedelmi osztályba. Berger Dániel, Henger Victor, rendes; Goldberger Kálmán póttagok az iparos osztályba Szabó József, Lipeczky Gyula rendes, Baróthy József póttagokul. — Az *élesdi* alkerületben a kereskedelmi osztályba Schwartz Jakab és Jakabfi Lipót rendes, Jakabfi Izsák póttagokul; az iparososztályba Kovács Sándor, és Bán Kálmán, rendes, Schubert Lajos póttagokul. A *szalontai* alkerületben: a kereskedelmi osztályba Kis Imre és Kovács Gábor, rendes, Szabó Sándor póttagokul. A székelyhídi és belényesi alkerületekből még nem kaptunk értesítést.

* **Lucza napja.** Tegnap volt Lucza napja, melyről hetekkel előbb ábrándoznak a férjhezmenő lányok, a tizenhatéves bakfisok, akik Lucza-estéjén piros parázon ölmot öntenek, melyből aztán kiformalódik szépen a jövőbeli ideál. Ez báró, az herceg, amaz huszárcapitány s nagy a boldogság a kályha körül. Azonban elmúlik egy hét, egy hónap, egy egész esztendő, de se a báró, se a herceg, se a huszárcapitány nem jön háztüznézni. Nem jöttek, de el fognak jönni, bizonyosan, ugy kell lenni s egy másik Lucza napon megint csak a régi reménységgel öntik az ölmot a férjhezmenendő lányok és a tizenhatéves bakfisok.

* **Az ünnepek és a posta.** Az év vége felé, a karácsonyi és újévi ünnepek előtt rendre megjelennek a különböző figyelmeztetések, melyekkel a közlekedési eszközök igazgatóságai adnak tanácsokat a közönségnek, hogy az ilyenkor rendszeren beálló nagy forgalom senki érdekeit ne sértse. Az első figyelmeztetést a m. kir. posta- és távirtdaigazgatóság küldötte szét, melyben a következő utasításokat adja:

1. Pénzt legcélszerűbb postautalvánnyal küldeni. Küldhető azonban szabályszerűen pecsételt levélben is, de más tárgyakkal egybe csomagolni sem pénzt, sem ékszert nem szabad. 2. Csomagolásra faládácska, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon; kisebb értékű, csekélyebb súlyu tárgyakkal pedig legalább is erős csomagoló papir használandó. *Ujságpapírba s efélébe csomagolt tárgy egyáltalában nem fogadható el.* A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A czimzésnél kiváló gond fordítandó a czimzett vezető és keresztnevének, esetleges előnévének, vagy megkülönböztető jelzésének (pl. ifjabb, özvegy, dr. stb.), továbbá polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapest és Bécsbe szóló küldemények czimirataiban ezenkívül a kerület, utca, házászám, emelet és ajtó jelzés stb. is ki-teendő. 4. *A czimet magára a burkolatra kell írni*, de ha ez nem lehetséges, ugy a czim fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó.

* **Munkaszaporodás a kapitányságnál.** A kapitányi hivatal, aránylag csekély személyzetével óriási munkát végez. Az elintézésre váró ügyek az utóbbi években évről-évre rohamosan emelkednek. Ez évben a kapitányi iktatóba már 17,000 darabnál több ügy érkezett. Az utóbbi időben alkalmaztak ugyan az egyes ügyosztályok vezetői mellé egy-egy díjnokot, azonban alig hihető így is, hogy képesek lesznek elvégezni a rengeteg munkát.

* **Halálozás.** Részvéttel vettük az alábbi gyászjelentést, mely egy jó családanya elhunytáról értesít. Alulírottak megtört szívvel tudatják a legjobb édes anya, anyós és rokonnak özv. Tauszik Antalné, szül. Happel Antóniának folyó évi december hó 12-én élete 68-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogult drága halott földi részei folyó hó 14-én délután 3 órakor fognak Timár-utca 656-ik szám alatt levő lakásnál a róm. kath. misszionáriusok szertartása szerint beszenteltetni s a Zöldkerti sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 16-án d. e. 9 órakor fog a nagyváradi-újvárosi plébánia templomban az egek urának bemutatni. Mely

végtszességétélre az elhunyt rokonai, és barátai, ismerősei tisztelettel meghívotnak. Az örök világosság fényeskedjék neki! Tauszik Gusztáv, Tauszik Alajos, Tauszik Ferencz az elhunyt gyermekei. Tauszik Teréz, az elhunyt unokája. Tauszik Gusztávné szül. G. Csák Juliánna, Tauszik Alajosné szül. Bösze Teréz, az elhunyt menyei. Özv. Bösze Józsefné, szül. Sós Juliánna az elhunyt rokona.

* **Rosz hír a vasutasoknak.** A kormány egyik félhivatalosa rossz hírt hoz a vasutasoknak. Ugy volt, hogy az 1896. évi költségvetés keretében új állások kreálása mellett tömeges kinevezés és előléptetés lesz az államvasutaknál már a karácsonyi ünnepekre. Ebből most már semmi sem lesz, mert a kereskedelemügyi minisztérium 1896. évi költségvetése a képviselőházban még tárgyalásra nem került és így törvényszerű költségfedezet hiányában a kinevezések és előléptetések elmaradnak. Csak akkor lehet róluk szó, ha az 1896. évi költségvetést legalább a képviselőház letárgyalta és elfogadta.

* **Ülés a vármegyén.** Biharvármegye állandó választmánya dr. B e ö t h y László főispán elnöklésével folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor a megyeház kistermében ülést tart. Tárgy: A megsemmisített bizottsági tag választás ellen beadott felebbezések bírálása.

* **A tüzeirlaktanya tervéi.** A tüzeirlaktanya Nagyváradon már csak mégis meg lesz rövid pár év alatt. A közgyűlés tudvalevőleg elfogadta a tervet s a várostól tegnap küldték fel a miniszterhez jóváhagyás végett.

* **Köszönetnyilvánítás.** Dr. Schlauch Lőrincz ő emineziája a kir. kath. fitanítóképezde növendékeinek karácsonyfára, mint az előző években, ugy az idén is ötven frtot adományozott, mely adományáért ő emineziájának a megajándékozottak nevében hálás köszönetet mond *az igazgatóság.*

* **Az elektromos szerzetes.** Ez az ember B r u g g e r Kolumbán svájci benediktinus, ki az einsiedeln-i híres ősrégi benezés apátságának lett most a herceg-apátja és a mellett kitűnő természettudós. Még hozzá a tudománynak legmodernebb ágával: az elektro-technikával foglalkozik. Az apátság nagy kiterjedésű telepén berendezte a telefont akkor, a mikor talán még egész Európában nem volt telefon, az apátsági templomban pedig maga csinálta meg az elektromos világítást.

* **Váraljai tantestület bucsuzása.** A nagyváradi-váraljai községi elemi népiskola tantestülete ma délelőt fél 11 órakor fog szeretett pályatársától a jól megérdemelt nyugdíjba vonuló *Szmetka* György tanítótól elbucsuzni.

* **Nyílt levél a magyar néphez.** A galicziai néppárt elhatározta, hogy a vitás tenger-szem ügyében nyílt levelet intéz a magyar néphez. Ez az emlékirat figyelmeztetni fogja a magyarokat, hogy a két nemzet történetében sok közösség van s óhajlja, hogy egy pártatlan fő ur utazzék oda és döntse el az ügyet.

* **Megkerült segédszerkesztő.** Szomorodott hangulattal és milleniumi mosolylyal tudattuk minap, hogy segédszerkesztőnk eltűnt, mintha csak a föld nyelte volna el. Ez a körülmény lesújtólag hatott az egész szerkesztőségre, mely a milleniumi év küszöbén bizonyos ünnepi hangulatban van s erre való tekintettel tartózkodik újabb kiadásoktól. Miután segédszerkesztőnk két-három nap mulva sem jelentkezett, a szerkesztőség egy új segédszerkesztő alkalmazását látta czélzerűnek s e czélra *huszonöt krajczárt* szavazott meg. Az új segédszerkesztő szerződésével János, a szolga bizatott meg, a ki a megbízásának a Lechner-féle óra szerint pontosan megfelelt. Alig lépett azonban működésbe az új segédszerkesztő, mikor megjelent a láthatár peremjén a régi segédszerkesztő, még pedig a *Tiszántúl* bekötött számaiban. Ott talált rá a kis-lutritrovat vezető. A szerkesztőségnek most *két ollója* van.

* **Az első orvosnő Budapesten.** Még mielőtt a magyar nőknek alkalmuk volna beiratkozni az egyetemre, mielőtt az orvosnő gene-

ráczió kiléphetne a gyakorlatba, Budapesten már megkezdte működését az első orvosnő, *Wartha* Vincze műegyetemi tanár felesége, *Hugonnay* Vilma grófnő lesz az első fecske. A doktornő ugyanis 1879-ben orvostudori diplomát nyert Zürichben és most, hogy a király megengedte a nőknek az egyetemre való beiratkozást, folyamodott aziránt, hogy külföldi diplomáját honosítsák. Ezt ugyan már 1879-ben is megkísérelte a doktor-grófnő, de akkor csak a születésnői gyakorlatra kapott engedélyt. Ezúttal azonban misem állja útját, hogy tudományát minden téren érvényesítse.

* **Az orvosok gyakorlati éve.** Ausztriában ez idő szerint tudvalevőleg az orvosi tanulmány és vizsgarendszer reformjával foglalkoznak. Mint most Bécsből írják, a reform egy évi gyakorlatot fog kötelezővé tenni, melyet az orvosoknak valamely nyilvános kórházban kell eltölteniök.

* **Ruha kiosztás.** A »Gyermekbarát« egyesület tegnap osztatta ki az évenként szokásos ruha ajándékot a szegénysorsu iskolásgyermek között.

* **Lapunk barátja.** Lapunk barátja ma ellátogatott szerkesztőségünkbe s az ajtót nyitva hagyta maga után. Megrakta a kemenczét s rágyújtott a szerkesztő szivarjaiból. Végig nyújtózkodott a divánon s a szerkesztőségi szolgát hazaküldte a szivar-szipkájáért. A Fácán-soron lakik.

— Hogy vannak az urak?

Nem felelt senki.

Önérzetes munkatársunk ásitott.

— Tudják az urak?

— Mit?

— Hogy Magyarország ezeréves és én huszonhárom!

Önérzetes munkatársunk földhöz vágta a tollat s fenyegető mozdulatokat tett.

Lapunk barátja ásitott, aztán a fal felé fordult és elaludt.

* **A hosszú életű emberek hazájában.** Angolországban, most megtörtént az az ott is ritka eset, hogy fia, apa, nagyapa egyidejűleg tagjai a parlamentnek. A fia Warkworth lord dél-kensingtoni képviselő, az apa Percy earl warwicki képviselő, a nagyapa earl of Northumberland főrendiházi tag. Három nemzedék egyszerre szolgálja a közügyet. Nálunk a viharos köz- és magán élet gyorsan felemészti az erőket s jó ha egy generáció adhatja oda megkurtított életét egyidőre a közügyeknek.

* **Biezikli művészek a lovardában.** Henry czirkuszigazgató igazi leleményességgel igyekszik a közönség érdeklődését fentartani az előadások iránt. A napokban ismét érdekes új mutatványokkal bővítte ki az eddig is gazdag műsort. Egy veloczipéd művész-családot szerződtetett, akik már a napokban bemutatják meglepő ügyességüket az aczélpáripán. Klein és négy gyermekéből áll a társaság. A legkisebb ökölnyi csepség 2 és fél éves. Az apának telve van a melle külön féle érdemrendekkel, köztük a szultán kitüntetésével, akinek szintén bemutatatták produkcióikat.

* **Elveszett pecsétnyomó.** Kuraczel község főbírája *Nyikovics* Kosztán a belényesi heti vásár alkalmával elvesztett egy *„Kuraczel község pecsétje“* feliratu réz pecsétnyomót.

Hol az asszony?

— Pletyka. —

Nagyváradi, decz. 13.

Néhány nap előtt egy fiatal házaspárhoz beállított egy gavallér, akit az asszonyka sohasem látott s a kit ennek daczára a férj tüntető rokonszenvenvel fogadott. Egy vidéki fiatal mérnök volt, a ki a chicagói világtárlást együtt járta meg a szóban lévő férjjel s innen dotáblódva sűrű levelezésben tartották ébren a barátságot.

A mérnök ölelő karokkal rontott a barátja felé.

— Szervusz édes barátom!

— Isten hozott édes!

S a sok édességnek az lett a folytatása, hogy a mérnök urat ott tartották vacsorán s az asszonyka pompás theát is főzött. Főlelevenedtek a legénykori emlékek, a chicagói utazás és a mi azután történt, sok-sok minden, melyekről olyan szépen,

értelmesen tudott beszélni az a csinos fiatal ember. Legalább így tett az asszonyának, aki olyan figyelmesen hallgatta a férj pajtásának a meséit.

Azután meghívták másnapra ebédre, harmadik nap szintén, míg végre a negyedik napon a mérnök ur kijelentette, hogy a elutazik.

— Maradj még! tartóztatta a férj.

— Maradjon még, ráér! biztatta az asszonyka is ez a biztatás hatott is. Hiszen oly szép az az asszony, annyira kedves, nyájas, lekötöz.

Eközben egy távirat Belényesre szólította a férjet.

Megfogadta a pajtásával, hogy bejárja s azután együtt fölnezznek a fővárosba, hol megtekintik a kiállítás elmunkálatait.

A férj elment s a mérnök itt maradt egy napig, két napig, míg végre tegnap eltűnt ő is, meg az asszony is.

Mikor ma megjött a férj, hát üres volt a lakás s hiányzott az asszony is, meg a smukkja is.

Először öngyilkosságra gondolt s átkozta a chicagói világiállítást, a belényesi táviratot s mindent, a mi oka lehetett az ő szerencsétlenségének.

A táviróhivatalból száz és száz sürgöny repült szét a szökevények után, akik egyelőre a velencei lagunák felé vehették útjukat.

Hol az asszony?

Ez a kérdés tartja töprengésben most a férjet, a vidéki rendőrségeket s a pletyka-szomjas publikumot.

A nyomravezetőnek ezer forintot ígér a kétségbeesett férj.

Árp.

Vonatok érkezési és indulási ideje

1895. október 1-től.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2:18, 7:08, 1:48, 7:15, 8:42.	Budapest felé 2:14, 8:33, 11:37, 11:10, 2:22.
Kolozsvárról 2:19, 10:44, 11:17, 8:00, 8:38.	Kolozsvár felé 2:20, 7:15, 2:06, 8:58, 12:05.
Szegedről 8:30, 9:32, 5:30.	Szeged felé 4:25, 7:36, 10:20.
Aradról 9:32.	Arad felé 4:25.
Vaskó-Belényesről 11:05, 9:09.	Belényes-Vaskó felé 4:25, 1:48.
Gyoma-Kótról 10:05, 8:00.	Köt-Gyoma felé 6:55, 1:40.
Ermihályfalváról 8:10, 9:14.	Ermihályfalva felé 6:45, 4:35.

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.

Vidéki levelezés.

Mező-Peterd, decz. 12.

A magyar ember természetében rejlik az, hogy örömet ritkán szokta magába zární, hanem igyekszik azt mással is közölni éppugy, mint az evangéliumi szegény asszony, ki a garasát megtalálván, effölötti örömet szomszédával tudatta.

Az igaz, hogy ily kisdéd községben ritkán adja elő magát oly esemény, mely az öröm poharát csordultig töltene akként, hogy azt másokkal is közölni érdemes volna; de ha igen, az annál nagyobb erővel tör ki, hogy elhallgatni már csak buzdítás, példaadás és tanulság tekintetéből is, lehetetlen.

Igy vagyok én is, mint egyháznak magyar szivem melegével — lélekkel s tettel hű fia, szerény napszámosa.

Nekem is jutott ki mostanában örömöm és pedig lelki örömöm, melyet tek. Szerkesztő ur kegyes engedélyével kedvelt lapunk olvasóival tudatni nemcsak óhajtom de kedves kötelességemnek ismerem.

Első nagy örömöm az, hogy e hó 10-én egy itteni lakos családnya, ki az előtt év. ref. vallású volt, az isteni kegyelem folytán az eldört szertartások között templomunkban hitek jelenlétében letévén buzgósággal az apostoli hitvallást, általam a róm. kath. szentegyházunk kebelébe vétetett fel.

E kisdéd hitközségben ez év folyamán ezen áttérés már a harmadik eset, amennyiben f. év február havában egy tisztos előrehaladt koru urnó a luth. vallásról, — szeptember havában pedig egy családnya a gör. kel. vallásról tért át s vétetett fel általam a róm. kath. egyház kebelébe.

A második öröm, mely keblemet dagasztja az, hogy az angyal az Ur Jézus születése emlékülünepét — Karácsonyt — megelőzőleg két héttel e kisdéd hitközségben már megjelent, hozván a templom részére szép ajándékot;

ugyanis: a mezőpeterdi róm. kath. egyház érdemduz kegyurnója: *pazonyi Elek Gusztávné, szül. mező-peterdi Gátsy Etelka* csillagkeresztes hölgy ő méltósága, ezen — az általa nagy költséggel, bőkezűséggel gondozott és Isten dicsőségéhez illő módon berendezett szép kis templomnak most ujabban ismét két gyönyörű veres és violaszínű 100 frt értékű bársony és selyem miseruhát — casulát — ajándékozni kegyeskedett.

Nem öröm-e ez is a buzgó vallásos hitekkel együttérző lelképásztorra nézve és vizsont? azon tudatban, hogy nem csak az égben, de a földön is vannak angyalok, kik a hitélet terén buzgósággal és Isten dicsősége emelésével tündöklenek: kik nemcsak — melliket verve névleg — mely mitsem ér, hanem tényleg is — a mi fő kellék, vallásos buzgó katolikusok; kik sziklaszilárdak lévén hitükben, nem riadnak vissza semmitől, ha a szükség úgy kívánja az Isten, és szt. hitük iránti szeretetükből kifolyó áldozatoktól sem, kik e szerint itt is szívvél-lélekkel hangoztatják: »Dicsőség a magasságban Istennek!«. Ez az öröm tehát részemről indokolt különösen hithideg körünkben, a midőn a kísértő, mint ordító oroszlan körüljár, keresvén. — sajnos, nagyon sokat talál is! — kit elnyelhesen.

De ezen hitközség jótévő angyala, — a kegyurnó ő méltósága nem feledkezett meg az itteni szegény iskolás gyermekekről sem, felkérvén csekélységet, hogy a közelgő öröndetes karácsonyi ünnep előestéjén, mint az előző években, úgy most is az ő költségén az iskolában felállítandó s minden jóval: alma, dió, mogyoróval, mákos kalács s ruhácskával elhalmozandó s felékesítendő karácsonyfáról az azok láttára örömrában uszó iskolásgyermek mindegyike részesüljön; hangoztatván ez által is az angyalokkal: békesség és öröm Mező-Peterden a jólelkű szorgalmas gyermekeknek!

Végre van még egy a mely fölött örömet nyilvánítom és ezt hálátlanság nélkül el sem hallgathatom.

Tudja ugyanis mindenki, hogy mily jól esik a szükségben levőnek az, ha kérése meghallgattatásra találván, az adományt hálás szívvél veheti; nem kevésbbé, sőt fokozottabb mérvben kellemes, édes érzés tölti el az önzetlen, emberi dicséreteket nem hajhászó nemes lelkű adakozónak szívére azon tudat, hogy isteni Üdvözítőnk által parancsolt felebaráti szeretetet külső tettek által is gyakorolhatván, a szükségben levőn nemcsak szó, vagy tanács, — de tényleg adományával is segíthetett.

Én, mint 1880 óta e plébánia javadalomnak és így ezen egyházi épületeknek hasznélvezője és kötelességszerűleg gondozója, aggodalommal láttam, hogy az évenkénti tatarozás-, toldozás-, feldozás daczára is egyik tulrégi melléképület roskadozó vályogfalai rostaszerű nádfedelével együtt teljesen bomladozó állapotban van és eszerint nagymérvű javítást, újítást kelend azon elodázhatlanul a főt. egyházmegyei hatóság kegyes engedelmével eszközöltetni; igen ám! de tudva az itteni nehéz körülményeket, hogy az épületek fentartására vajmi csekély alapítvány van téve, melynek több évről összekuporgatott kamataiból, — tekintettel jövőre is — az alig fedezhető: alázatos kérelmemre főtisztelendő dr. Wolafka Nándor vál. püspök, prépost-kanonok és ker. esperes ur ő méltósága aggodalmamtól megszabadított akként, hogy azon bomladozó melléképület nádfedelének megújításához furtai birtokáról 64 frt értékű 600 kéve nádat az ő ritka nemes jószívűségéből eredő nyájas előzékenység- és szivességgel adományozni kegyeskedett. E szép összeget képviselő segély hozzájárulásával sikerült csak azután folyó évben nagy örömmre és megnyugvással a ft. egyházmegyei hatóság kegyes jóváhagyása — és a szükséges költségek engedélyezésével az épület teljes jó karba hozása.

Nem-e szép, nemes tett ez ő méltósága részéről, a mai önző világban? a midőn vajmi ritkán nyer meghallgattatást, annál kevésbbé segedelmet a szükségben levő! hanem helyette igen, haragos visszautasítást még akkor is, ha az illető nem a maga, hanem egyháza, vagy más nemes közhasznu célra esd segedelmet!

Ezért nem titkolhattam én el ő méltósága ezen nemes tette — és háláérzettel vett kegyes adománya fölötti örömet.

Igen, de midőn ezen jelzett örömeimet a nyilvánosság elé is óhajtottam bocsájtani, ezt nem kérkedő dicsekvés. — vagy más mellékindokból, — mert a nemes tett nem szorul dicséretre, az önmagát dicséri, — hanem, mint közleményem elején is érintettem, buzdítás, példaadás és tanulság tekintetéből tevém, hogy a ki olvassa, értse meg.

Fogadják kegyesen ez uton is ő méltóságaim szivem legbensőbb háláérzetéből jövő forró köszönetemet nagy lelkű jóságuk és nemes szívé adományáikért azon mindent egybefoglaló rövid imaszóval óhajtom: hogy mindezt ezer- és ezerszeresen fizesse meg a kegyes jó Isten!!!

Ezekután a tek. szerkesztőségnek is buzgó munkálkodására Isten szent áldását, minden jót kívánva,

tisztelettel vagyok

Rézmán Márton,
plébános.

IRODALOM.

Megrendelési felhívás.

Alfúrt könyvkiadó-czég előfietést hirdetünk *Jakab Ödönnek* kiadásunkban megjelenő *Falu* című prózai elbeszélő kötetére. *Jakab Ödön* sokkal jobban ismeri a művelt nagyközönség, hogysem új elbeszélő kötetét hosszabbban ajánlgatni kellene. Mint lyrikust, hangjának magyarossága, gondolatainak tiszta kifejezése és hangulatainak gyöngédsége az egész ország méltán elismert dalnokává tette. A novellista sem kisebb jelentőségű. A *„Szekely Historiák”* s a *„Marosszéki történetek”* írója ez új kötetében, a *„Falu”*-ban is megőrzé nyelvének tösgyökeres eredetiségét, a lélektani és drámai mozzanatok részlete és hű elemzésére való törekvését, a fordulatok gazdagságát és a befejezés csattanó voltát, a mely azonban mindég szorosan hőse lélekállapotából foly, öszszefügg véle, sőt azt egyenesen magyarázza is. Oly írói tulajdonságok ezek, melyek valóban érdemesek a közönség tapasztalt meleg érdeklődésére. A *Falu*-t *Kimnach László* kiváló festőművésznünk rajzai díszítik, melyek az író alakjainak és ez alakok helyzeteink finom átérzéséről tesznek bizonyosságot. A mű f. évi december hó 18-án fog megjelenni, minélfogva kérjük a megrendelő-íveknek ezen időpontig való szives beküldését, hogy az előjegyzettek címére a könyvet utánvétellel azonnal megküldhessük. A fűzött példány ára 2 frt, a díszkötésű 2 frt 50 kr. Gyűjtőknek 7 bármily példány után egy díszkötésű tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Előfizetési felhívás.

a *„Szent Család”* oktató-imakönyvre.

Szentséges atyánk, XIII. Leo pápa uralkodása óta a kath. világhoz intézett körleveleiben újra és újra hangsúlyozta, hogy az emberi társadalom ujjaszületése és ezzel az időknék jobbrafordulása csak úgy lehetséges, ha az emberek teljes lélekkel visszatérnek a kath. hit isteni igazságaihoz; a minek első föltétele az ifjúságnak, keresztény szellemen való nevelése; ehhez pedig nélkülözhetlen magának a ker. családnak, mint a mely a ker. társadalom alapja, gyökerében és egész életében való megszentelése.

Ez a meggyőződés vezette XIII. Leo pápát akkor is, midőn a názareti sz. Család tiszteletére már régebben alakult keresztény családoknak társulatát az egész kath. világ számára újból szervezte.

Tudtunkkal az első, ki hazánkban e társulatot hiteivel megismertette és részére egyházmegyei igazgatóról gondoskodott, volt ft. dr. Zalka János Ur ő Nagyméltósága, a győri egyházmegye püspöke. Már ezernél több család sietett azóta a názareti sz. Család zászlaja alá. E körülmény szolgált alkalmul, hogy figyelmünket a Szent-Család oktató-imakönyvre fordítsuk — és hazai nyelvünkre átültessük ez imakönyvet — a melynek célja e társulat érdekének szolgálni.

Benne megvan mindaz, a mi a keresztény család s a családhoz tartozók életének megszentelésére utmutatásul és buzdításul szolgálhat. Az imádságok jobbra olyanok, melyek szentektől származnak. Hazai viszonyainkra való tekintettel a szokottabb egyházi énekeket is adjuk.

Ára vászonkötésben 80 kr. Bőrkötésben piros-metszéssel 1 frt. Bőrkötésben aranymetszéssel 1 frt 50 kr. Chagrain-bőrben aranymetszéssel, tokkal 2 frt. Chagrain-bőrben, párnázva, tokkal 2 fr 50 kr. Bőrkötésben, dombornyomással, csontkereszt-kerettel és csattal 3 for. Csont-táblában, bársony háttal, kerettel és csattal 3 frt. 50. Borjubőrkötésben, párnázva 4 frt. Csonttáblában bársony háttal, díszes kerettel, 2 csattal 5 frt. Bársonykötésben ércdíszítményre, kerettel és Casettával 5 frt. 50 kr. Plüché kötésben, díszes kerettel, selyem előzéssel és Casettával 6 frt.

Megrendelhető a győri nagyszemináriumban és a »győr-egyházmezei könyvnyomdában.«

Győr, 1895. december 1-én.

A »Szent-Imre-Egyesület«
ez évi tagjai.

— **Uj politikai lap.** Esztergomban, »Esztergom«
cizméllel uj politikai hetilap indul meg január elsején Keményfy Kálmán Dániel szerkesztése mellett, főmunkatársa dr. Prohászka Ottokár szemináriumi tanár s nagy tudományú egyházi író lesz. Az egyházipolitikai törvények revíziója mellett a katolikus érdekek védelme van a lap programjára tűzve.

Sport.

A Rhédey-kerti felügyelősége szives figyelmébe ajánlja a közönségnek, hogy az idényre a sporttéri korcsolya-pályára szóló állandó bérleti jegyek csak is e hó 15-ik napjáig szerezhetők meg, azontul állandó jegyek nem adtak ki, s így állandó jegyek nem léteben csak is napi jegyek használhatók. Azért kéretik a közönség, hogy az állandó bérleti jegyek kiváltása iránt a folyó hó 15-ik napjáig intézkedni sziveskedjék.

Vadászat Hájon. Folyó hó 20-án, ha az idő kedvez, vig puskaropogás zavarja meg a Püspökfürdő környékének csendjét. Ekkorra hívta meg a püspökségi uradalom az előbbkelő Nimródokat őz és nyul vadászatra. A vadászatot Hájón és környékén tartják meg.

Vaddisznó vadászat. A nagyváradi l. szert. káptalan kisjenői erdejében ma nagy vadászatot rendez az uradalmi intézőség. Az érdekes vadászatot résztvesznek Beöthy László főispán, Szunyogh Péter alispán, Czveck Kálmán tábla bíró, Pap Miklós pénzügyigazgató, Kiss Elek főszolgabíró, Miskolczy Barna közjegyző, továbbá az uradalom tisztikarából Török László, Óváry Sándor, Janesó Lajos, Piacek Sándor stb. A vadászterületen vaddisznók tanyáznak. Ezenkívül őzre vadásznak.

Igazságszolgáltatás.

Törvényszéki tárgyalások. A nagyváradi kir. törvényszék büntető osztálya K. Nagy Sándor előülésével ma nyilvános ülést tart, melyen a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalás alá:

Maxlim Péter és társai szándékos emberölés kísérletének büntette.

Tokoján Gligor súlyos testi sértés büntette.

Popa Ille és társai lopás büntette.

Faragó Zsuzsánna lopás büntette.

Özv. **Nyeki** Ferenczné hamis eskü büntette.

Életfogytig tartó fegyház. A múlt évben történt, hogy **Mészáros** István napszámos a szomszéd asszonyát **Mattausk** Jánosnét, mert tudta, hogy hetvenegy forint van nála, a kispesti erdőben meggyilkolta. Mikor látta, hogy áldozata, akit előbb egy kődarabbal halandékon ütött s aztán még ötvenegy késszurást is ejtett rajta, kiszendvedett, elrabolta a néhány forintját. A budapesti törvényszék **rablással párosult**

gyilkosság címén Mészáros életfogytig tartó rabságra ítélte. A királyi ítélő tábla **helyben hagyta** az ítéletet. Ma a kuria is hosszas tanácskozás után **megerősítette** az alsóbíróságok ítéletét.

REGENY-CARNOK.

Párbajhős.

Regény.

— Irta: **Rostkovicz Arthur.** — 33

(Folytatás.)

Oh! ha tudnád azt, milyen keserves életem van nekem? . . . Mikor még leány voltam — bár még most is az lehetnék — milyen más színben láttam én a jövődő boldogságát, s milyen más színben tüntette ő azt fel nekem? De most a helyett, hogy elértem volna azt, csak a boldogtalanságot találok. Az előkelő körök légköreibe akartam jutni, de kicsoda élet, kicsoda gondolkozásmód van itt; milyen keserűen csalódtam!

— Ugy látom — szólt Olga, kit nem hítottak meg nővére szavai — te nem tudsz ott asszimilálódni, nincs meg ahhoz a kellő temperamentumod! Neked nem fogtetszenisohasem a mostani élet, mert nem tudod megbecsülni azt a magas, társadalmi állást, melyhez a férjed révén jutottál, hiszen te mindig a közönséges emberekhez vonzódtál, s leánykorodban is egy földhöz ragadt koldushoz, egy szegény hivatalnokhoz akartál férjhez menni, s ha mama közbe nem lép, úgy gondolom, most már a neje is volnál!

— Oh! bár úgy lehetne! Én inkább dolgoznék éjjel-nappal; inkább nyomorognék, legalább meg volna a lelki nyugodtságom, s tudnám, hogy kiért, miért?

— Téged képesnek tartalak erre is! — válaszolta Olga maró gúnnyal, s az ajtó felé fordult, melyen keresztül anyjuk lépett a szalonba. — Jó reggelt mama!

— Jó reggelt gyermekek! Te is itt vagy Matild? Már jó régen nem láttalak; talán nem jól érzed magad, hogy olyan szomorú vagy?

— Nem vagyok én vídám soha! De hogy is lehetnék, mikor olyan boldogtalan vagyok!

— Már megint a régi nóta? Mindig csak panaszkodni jössz a férjed ellen, pedig tudod, hogy az ilyest nem szeretem?

— De ha nem mondhatok róla jót, mert mindig csak keserűséget okoz!

— Hát mi bajod van vele megint?

— Ezer forintot akart tőlem kicsikarni újból! . . .

— Hát miért nem adtál? . . . Van neked elég. . . Muki ellen pedig ne panaszkodjál többé, mivel én mindig neki fogok igazat adni; ha bajod van vele, végezd el otthon, s ne keseríts meg vele az én életemet is ő nagyon derék, jellemes ember, ki legfőképpen bírja bizalmamat. Előre látó, okos ember, ki százezreket nyerne a tőzsdén, ha kellő mennyiségű pénze volna. Elég nem szép, hogy megvonod tőle; lásd az en számomra a mult héten ötven-ezer forintot nyert! . . . Ha te nem adsz neki rongyos ezer forintot, úgy adok én neki két-annyit! Hogy is gondolhatsz olyat, hogy egy báró pillanatig is pénz nélkül legyen?

— Jól van, mama; többé nem fogok panaszkodni soha; látom, hogy már anyámhoz is hiába fordulok!

— Ugy van Matild; ha panaszkodni jössz hozzám, nálam siket fülekre találsz! Különben is én nem akarok a ti családi életetekben bíróként szerepelni; ilyesmihez nincs semmi kedvem, de hajlandóságom sem! De azért még ne menj el, maradhatok!

— De mennem kell, mama; majd holnap hosszabb ideig maradhatok!

— Mindig csak panaszkodik — jegyezte meg Olga, mikor már nővére eltávozott — Matild nem tudja megbecsülni azt, hogy báróné lett, nagyon közönséges lélek!

— Éppen ily természetű volt az apja is! Szégyenlem magam, ha rá gondolok; egész életét a disznók közt töltötte; hiába volt minden beszéd, könyörgés, ő nem hagyott fel az üzlettel, habár többszörös milliommossá lett. Matild is olyan fukar, olyan közönséges lélek, mint ő volt. No, de szerette is az apja, meg ő is viszont.

— Összeillettek! — mondta Olga ajk-bigyesztve. De hallga, mintha Muki hangját hallottam volna?

— Nekem is úgy tetszett.

— Semmi kétség, jönnek!

Az inas Kápolnay grófot és Horgasy báró névjegyét hozta be tálcán.

— Elfogadjuk az urakat!

Az inas kitérte az ajtót, s azon Kápolnay lépett be Mukival. Kápolnay arca nagyon halavány volt, szemei mélyen beesvék, mi még érdekesebbé tette őt Olga előtt.

— Nagyon rosszul néz ki, kedves gróf úr — fordult hozzá a szokásos üdvözlések után részvétellel.

— Most már a javulás útján vagyok; mint orvosom állítja.

— Tehát mégis igaz volt, a mit a lapok irtak?

— Igen — vágott közbe Muki, mielőtt Tamás válaszolhatott volna. Kimerítette erejét a munka, az izgalom. Bizony nem kis feladat országgyűlési képviselőnek lenni, s minden ponton becsületesen, férfiasan helyt állani?! Mennyi könyvet kell tanulmányoznia az embernek, ha egy-egy bizottsági tárgyalás alkalmával hozzá akar a napirenden lévő javaslatokhoz szólni? Én csak bizottsági tag vagyok, de Tamás előadó!

— Kimélje magát, kedves barátom mert így egészen tönkre teszi magát!

— Oh! asszonyom, ha téltelenségben tölténem napjaimat, úgy hamar halálra unnám magamat.

— Nem úgy értettem! Kevesebbet dolgozzék, s többet szórakozzék!

— Majd meg kísérelm. Kiutazom talán Olaszországba néhány hétre.

— Mama, nem ezt tervezted te is?

— Igen.

— Akkor együtt mehetünk mindanyian, ha úgy tetszik? — indítványozta Muki. — Tamás, te majd vezetőként szerepelsz!

— Mért ne? Csakugyan nem rossz gondolatod van!

— Tehát ígéred?

— Igen. De még nem bizonyos a dolog, ugy-e asszonyom?

— Részemről igen.

— Engem is el visz? — kérde Olga naivul, s kérése pillantott Tamásra, kit meglepett e különös hang, e kérés tekintet.

— Természetesen. Olaszországban sok látni való van; de mi csak a legnevezetesebb helyeket keresnők föl.

— Velenczét is?

— Igen; Velence lesz az első állomás.

— Oh! mily pompás lesz az éjjel a lagunákon tovasiklani a karesz gondolán; milyen pompás lesz, hallgatni az olaszok méla énekét!

— Velenczében magam is el tudnék ábrándozni — jegyezte meg Muki nevetve, s átható pillantást vetett anyósára. No de most mennem kell egyik részvénytársaságom ülésére! — szólt fölállva.

— Akkor talán én is veled tartanék?

— Maradj csak Tamás; hiszen téged az ügysem érdekel?

— Ilyen hamar távoznék gróf úr? — szólt Olga szomorúan. — Hiszen még nem is beszélt nekem a velencei élvezetekről, melyekre én nagyon kíváncsi vagyok, kérem maradjon még!

A naiv, kérő hang nem, maradt minden hatás nélkül Tamásra.

— Kegyed oly szépen tud kérni, hogy mit sem tudnék öntől megtagadni; tehát — ha óhajtja — maradok!

— Köszönöm.

Tátikayné kikísérte Mukit; Olga egyedül maradt Tamással.

— A feleségem itt volt már ma ugy-e?

— kérdezte Muki anyósától, mikor egyedül maradtak.

— Ugy van. Panaszkodni jött megint; de én a legszigorubban válaszoltam neki.

— Egészen helyesen: képzeld csak mamikám, hitvány, ezer forintot kértem tőle s nem adott, s így minden pénz nélkül maradtam újólag, pedig közvetlenül szükségem volna arra a csekélységre.

— Muki! Jer velem, én két

— vagy drága mamukám —

mondá Muki, s aztán karöltve ment át az anyósával ennek a lakosztályába. — — —
Hát ilyen anyósok is vannak?! — — —

XVI.

Kaposyné váltói lejártak; a vagyonára be-táblázott kölcsönt is törleszteni kellett volna már. Bizott fivérének ígéretében, hogy majd rendezni fogja ügyeit, miként ígérte. Nem is gondolt arra az eshetőségre, hogy testvérbátya meg találja csalni.

Mennyire meg volt lepette, mikor a bank-igazgató levelét vette, melyben fel szólítja a fizetésre. Irt tehát bátyjának, hogy jőjjön azonnal és tisztáza az ügyet, de levele felelet nélkül maradt. Azután nap-nap után sürgönyözött neki, de Elek nem jött.

Kétségbe volt esve, s átkozta jóhiszeműségét, hogy Eleknek hitt. Most már tudta bizonyosan, hogy meg lett csalva.

Mit tegyen?

Persze legegyszerűbb volna a pénzt a banknak visszafizetni! De ki adná neki a szükséges összeget? . . .

Majd eszébe jutott, Kápolnay is. Ő bizonyára kisegítené őt kinos helyzetéből. De nem, erre gondolnia sem szabad, ezt nem teheti, büszke szíve nem engedi, hogy meg tegye!

Még tanácsot sem kérhetett senkitől sem!

Oh! most érezte az erős férfikéz hiányát! Oh! most tudta csak teljesen fölfogni elhagyottságát! Mi lesz belőle, s gyermekéből, ha elárverezik ezt a kis vagyonkáját? Dolgozni nem tanult, hiszen nem volt rá szorulva eddig. A nyomor jó tanító, s meg fogja őt is tanítani a dolgra, finom kis kezeckét feltörni a munkában, beteg lenne, ki gondoskodik majd az ő kis fiacskájáról? —

A végrehajtók kijöttek, az árverés ki lett tűzve, s e félelmes nap gyorsan közeledett.

Mennyit szenvedett a szegény, tehetetlen asszony ez idő alatt?

A kétségbeesés, a jövőtől félelem megtörte büszkeségét, s elment, hogy fölkeresse Kápolnayt, utolsó reményét. De Tamás nem volt otthon. A gazdatiszt címét sem mondhatta meg, mert ura legutóbbi levelében azt írta, hogy körutra megy, s nem tudja, hogy mikor, hol tartózkodik, s ezért is a jelentéseket, ne küldjék utána, hanem a titkárnak Budapestre.

Leverten távozott a kastélyból; utolsó reménye is romba dőlt, s most már senkije sem volt, ki megakadályozhatná a dolgok menetét.

Eljött az árverés napja is.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A stomfai mandátum.

Budapest, decz. 13. (Saj. tud. táv.) A képviselőház decz. 16-án hétfőn ülést tart. Valószínű, hogy ekkor mutatják be a stomfai mandátumot, hogy elkerüljék a vihart, a melyet ez keltene, ha érdemleges ülésen nyújtják be a Laskózy mandátumát.

Jedlik Ányos halála.

Győr, deczemb. 13. (Saját tud. táv.) Jedlik Ányos, a Benedek-rend nesztorja, egykor a budapesti tud. egyetem rektora 95 éves korában meghalt. Jedlikben a magyar tud. akadémia Brassai után legidősebb tagját gyászolja. 1817-ben lépett be a pannonhalmi Benedek-rendbe s a tanári pályát Győrött kezdte. A természetrajz és a természettan körében egyike volt a magyar tudomány úttörőinek. Az akadémia 1858-ban iktatta tagjai sorába. 1839-ben a tudomány egyetemre hívták meg tanárnak. Később Ő Felsége királyi tanácsosi címmel tüntette ki, majd az

aggság terhe alatt visszavonult a tanári pályától s élete utolsó éveit a győri rendházban övéivé a köztisztelettől élte le.

Protestánsok és az egyházpolitika.

Debreczen, decz. 13. (Saj. tud. táv.) A református konvent utasítása a ref. lelkészekhez és hívekhez az új egyházpolitikai törvények folytán követendő eljárásról, ma kikerült a nyomda alól Debreczenben Kun Bertalan püspök és Tisza Kálmán aláírásával. Az utasítások lényegükben megegyeznek azzal, amit a püspökök és kerületek adtak ki ideiglenesen. A konventi utasítás is megengedi, hogy a keresztény-zsidó házasság is összeküldhető, anélkül, hogy a nemkereszténytől a szentháromságnak az eskübe való bevétele megkívántatnék. Ha pedig a vegyespárok a stólat nem tudnak fizetni, — ez nem szolgál akadályul, hogy a lelkész megne eskesse őket.

Ki lesz a főkapitány?

Budapest, decz. 13. (Saj. tud. táv.) Rudnay Béla nógrádi főispán után, kinek a budapesti főkapitányi állásra való jelöltségét szerencsésen elejtették, most Kormos Béla verseczi kir. közjegyző a tegyubb főkapitányjelölt. Kormos ez ügyből kifolyólag jelenleg a fővárosban időzik.

Nagy szerencsétlenség Fiumében.

Fiume, decz. 13. (Saj. tud. távirata.) Ma délután Panceru vizsgálóbíró fedél alatt levő négy emeletes új házának jobb szárnya összedőlt. Sok ember életveszélyesen megsebesült. Egy embernek a halálát már konstatálták.

Sertésvész Debreczenben.

Debreczen, decz. 13. (Saj. tud. távir.) A városi tanács megtiltotta, hogy a vidékről sertéseket hozzanak be, hogy ezáltal a már régen uralkodó sertésvésznek gátat vessenek. A tilalom deczember végéig tart.

Az osztálysorsjáték főnyereménye.

Budapest, 1895 decz. 13 (Saját tud. táv.) A négyszázezer koronás főnyereményt 82279 szám nyerte.

Budapest, decz. 13. (Saj. tud. táv.) A mai huzás 9 órakor vette kezdetét. A kihuzott sorsjegyek sorrendje a következő:

20,000 koronát nyert:

50410.

8000 koronát nyert:

16324,

6000 koronát nyertek:

66992, 75376, 95897.

2000 koronát nyertek:

14407, 39905, 70760, 95008, 15203, 48928, 59377, 59142, 89900.

1000 koronát nyertek:

2495, 7986, 9805, 14150, 14775, 41947, 63107, 87086, 95733, 97060, 29215, 56159, 79513, 82769.

Közgazdaság.

A nagyváradi sertésvásár.

A miniszter agyonboldogítani akarja bölcs intézkedéseivel Nagyváradot. Két sertésvásár elmaradt s a mostani is a sok elzárolás miatt nagyon gyengén sikerül. Győr, Szarvas, Kecskemét el van zárva; Kőbányára csak 10 napi vesztésgár alkalmazása mellett lehet szállítani.

Főként ennek lehet tulajdonítani, hogy a tegnapi kezdődött nagyváradi országos sertésvásár igen silány.

Ugy a felhajtás, mint a kereslet, vagyis az egész forgalom igen csekély volt. Leginkább Szatmár- és Szilágymegyéből hoztak eladásra sertéseket.

Az összes felhajtás mintegy 16,000 darab volt.

Az árak igen nyomottak voltak. Legjobban keresték az apróbb, sovány malacokat. Különként nem igen vásároltak, hanem páronként. Prima 2 éves sertések páronként 70 frttal keltek. Fiatal sertések közül minőség szerint keveset különként vettek 28—41 krjával. Egy éves süldők 35—40 frtért keltek páronként.

A felhajtott állatok fele sem kelt el tegnap; több tenyésztő már vissza is hajtotta a Nagyváradra hozott falkát.

A bor utóerjedése.

Főerjedés után a mustból lett bor rendszerint teljesen kiforrva nincs, érdes, kissé tisztátalan, nem harmonikus ízű, egy szóval még nem az, mit kész bornak nevezünk.

Hogy azzá legyen, első sorban az úgy nevezett utóerjedésen kell keresztülmennie, mely a fiatal bor teljes elerjedésével végződik, második sorban fejlődnie kell, sok alkatrészének elégülnie kell, mit a bor érésének nevezünk.

Jelen ismertetésünk keretében csakis az utóerjedéssel foglalkozunk.

A bor erjedéséhez, az élesztő gombák működéséhez megfelelő meleg kell, és vannak anyagok, melyek az erjedést kisebb nagyobb mérvben megakadályozni, megszorítani képesek. Ilyen az alkohol. A főerjedésen átment mustbornak már van alkohol tartalma, mely alkohol természeténél fogva az élesztő erejét megbénítja; főerjedés után az erjedés okozta hőemelkedés is alászáll: ehhez járul végül, hogy a novemberi idő bekövetkeztével a körleg hőmérséklete mindegyre hidegszik, mi a pince levegőjének hőmérsékére is van kihatással. Ezen három okelegendő arra, hogy ősszel a bor teljesen ki nem forr, és hogy télenát a must eredeti cukortartalmának körülbelül 1/4 része elerjedetlen marad. A téli szünet után marad tehát, minek elerjednie kell utólag, az utóerjedés alkalmával. (Van eset hogy az erjedés megszakítás nélkül azaz ugyszólva utóerjedés melegen tartott helyiségben érthető el; mint ilyen pedig kivétel.)

Utóerjedés elnevezése alatt egybefoglalt erjedési tünetek, mérvük szerint, kisebb avagy nagyobb fokúak lehetnek.

Ha a must eredetileg fehérsége anyagokban szegény volt, ugy az élesztőt nem táplálhatta jól, a főerjedés ez esetben kis mérvű volt, annál nagyobb mérvű lesz ez esetben az utóerjedés, ha nem is erélyére, hanem időtartalmára nézve.

Fokozatos mérvben áll ez, ha a must cukortartalma eredetileg igen nagy volt.

Hasonlóképp nagyobb arányu lesz az utóerjedés, ha csekély cukortartalmu musthoz erősítés végett alkoholt adunk, mi kezdettől fogva a főerjedés menetére hátráltatólag hat és egy hosszabban tartó utóerjedésre ad diszpozíciót.

Hatásában az utóerjedés, ugyanaz, mint a főerjedés, csak tüneteiben más. Mig a főerjedés rohamos, nagyereyű mozgalomhoz hasonlítható addig az utóerjedés e megelőző mozgalomnak simább végfolyása. De nem élet nélküli, nem mozgás nélküli.

Ép azért szükséges a bort a tél bekövetkeztével, vagy kora tavasszal, mielőtt, az idő

felmelegszik, azaz utóerjedés előtt, a seprűjéről lefejteti. Ha az utóerjedés beáll és a bor még a seprűn van, az utóerjedés szülte mozgás a seprűt felkavarja és a borba hozza. A bor e folytán sok bomló anyagot, tisztátalanságot vesz fel, de mi a fő, nehezen elűzhető szagot vesz be. »Soká volt a seprűn« vagy »soká tartja uj borizét.« azt szokták ily borokról mondani.

Kétségtelen, hogy az utóerjedés beállta előtt, a seprűjéről lefejtett bornak, épp e lefejtés folytán, tartósabbá tétele előmozdittatik, hogy izváltozása gyorsabb bekövetkezésű és hogy színváltozása előbb áll be, mint ha ez időben még seprűjén állt volna.

Az utóerjedés lefolyása után a bor erjedését végleg befejezte.

Vajjon megtörtént-e ez már, erről egyszerű módon meggyőződhetünk, ha a borból csekély mennyiségű meleg helyre teszünk.

Ha szénsavat többé nem fejleszt, úgy a bor az utóerjedésen túl van, és oly stádiumban van, melyet a érés stádiumának nevezünk.

— >B. L. < Claudius.

A munkáslakások dolgában volt tegnap értekezlet a magyar közgazdasági társaság ülésén. Dr. Mandello Gyula főtitkár ismertette Farkas közegészségi felügyelő cikkét, továbbá az amerikai munkás-statisztikai hivatalnak fénnyes, az egész kérdést felölelő közlését. Kifejti, hogy bármiként nyilatkozzanak is a statisztikusok a budapesti lakásügyről, ha igaz az is,

hogy a zsuffolt pinczelakások miatt rosszak a lakásvizonyok, lehet a bajon segíteni. Lehet pedig a törvényhozás útján, a mely Anglia példájára különösen a kisajátítás kérdését s az egészségügyet rendezné, továbbá, mint Belgiumban történtik, a takarékpénztári lőkéből való házépítés útján. Ez utóbbi külföldi példa azt mutatja, hogy az ily vállalkozás a jövedelmezőség szempontjából is érdemes a megszívlelésre. Többek hozzászólása után az értekezlet elhatározta, hogy a társaság akcióit indit a munkáslakások létesítése érdekében.

A budapesti termény-tőzsde forgalma

1895. december 12.

Budapest, december 12. I. Készárutizlet. Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a vételkedv kedvező volt és nyugodt irányzat mellett 25.000 q. hazai buza kelt el, olcsóbb áron vásároltak.

Tiszavidéki 5500 q. 80.5 k. 7.15 frton. Idegen búzákból ma nem volt forgalom. Rozs irányzata csökkent, ára 6.15—6.20 frt.

Tengeri és árpa irányzata nyugodt és csekély forgalmu Zab irányzata csöndes. Elkelt 100 q. 6.25 frton.

II. Határidőüzlet. Amerikában a készletek apadóban vannak, a miért 1 centes áremelkedést jelentett minek folytán nálunk is emelkedtek az árak néhány krral. Különösen szilárd volt a rozs, melynek ára vételek folytán 1—2 krral javultak.

Előfordult kötések: buza tavaszra 6.87—6.90 frt, rozs tavaszra 6.16—6.18 frt, tengeri 1896. máj.—júniusra 4.46—4.48 frton, zab tavaszra 6.7—6.09 frt, káposztá-repcze szeptemberre 10.75—10.80 forinton.

Zárlatkor maradtak: buza őszre 7.16—7.18 frt, buza tavaszra 6.88—6.89 frt, rozs őszre 5.33—5.35 frt, rozs tavaszra 6.18—6.20 frt, tengeri október—novemberre

6.60—6.75 frt, tengeri 1896. május—júniusra 4.47—4.48 frt, zab őszre 5.75—5.77 frt, zab tavaszra 6.08—6.09 frt, káposztá-repcze szeptemberre 10.75—10.80 frt.

Sertés-üzlet.

Kőbánya, decz. 12. Készlet: 18.794 drb. Urasági öreg nehéz I. rendű: 56—57 kr.; közép: 54—57 kr.; Fialat nehéz: 54—55 kr.; Fialat közép: 54—55 kr.; Fialat könnyű: 00—00 kr.; Szerbiai nehéz: 53—54 kr.; közép: 53—54 kr.; könnyű: 00—00 kr.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1895. december 13-án.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	98.70
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	124.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	121.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.—
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	153.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	141.—
Osztrák járadék papírban	100.25
Osztrák járadék ezüstben	100.25
Osztrák járadék aranyban	121.75
Osztrák korona járadék	100.—
1860. osztr. államsorsjegyek	148.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1020.—
Magyar hitelbank részevény	431.75
Osztrák hitelintézet részevény	570.—
Osztrák-magyar államvasuti részevény	367.—
20 frankos arany (Napoleon d'or)	965.—
Német birodalmi márka	59.55
London vista	121.60
Paris vista	48.20
20 márkás arany	11.91

Híres, valódi

Máriacelli gyomorcseppek.

Készíti BRADY KÁROLY, „Az őrangyalhoz“ címzett gyógyszerárban Kremsierben (Ausztria, Morvaország.)

E. Prany. Ezen kitünő gyógyhatással bíró cseppek, melyek nevezetesen gyomor- és *E. Prany.* Schutzmärke. **altesti bántalmak, gyomorgöres és kolikánál** évek hosszú során át Schutzmärke. használták úgy felnőtteknél mint gyermekeknél, s melyek étvágyhiánynál oly hathatósaknak bizonyultak, maradandó hírnevére tettek szert, sőt még híres orvosok érdekeit is előmozdították.

A legtöbb betegség rontott gyomor és étvágyhiányból keletkezik, mely betegségektől — különösen az alatt felsoroltaktól — a cseppek használata szerencsésen megóv, ha csak belőlük háromszor naponta csupán egy kávéskanállal veszünk.

A máriacelli gyomorcseppek hatása a következő esetekben túlhalad minden más szert, különösen étvágyhiány, rosszszagú lehelet, gyomorgyengeség, szelek, felbőfögés, kolika, gyomorkatharus, gyomorgöres, aránytalan nyálkakepződés, sárgaság, utálat és hányás, főfájás, ha a gyomortól ered, gyomorgöres, székszorulás, eldugulás, a gyomor túlterhelése ételek és italok által, máj-, lép- és vesebetegségeknél (aranyér).

Ezen cseppek több mint 200 év óta azon tapasztalást nyújtottak, hogy a legtöbb gyomor és altesti bántalmakat gyógyítják, sőt még hosszú több mint 100 éves életkorra segítettek.

Ambrosius pater, a ferenciek klostornának egy apátja Syriában a Carmel-hegyen volt feljálálója, miért őt egész Syriában és Palesztinában csodálták, ki ott segített, a hol már segítség lehetetlen volt. Ő maga használván ezen cseppeket, 107 évet élt atyja és anyja pedig 110 évet. Ezen szert halála után egy rokonnak örökölte, pater Servien konstantinápolyi pap, ki ezt mint titkos szert kevéscsók nyújtotta s csak később szintén egy rokonuk, ki az orvosi pályán Rómába volt, ismét megalkotta régi megérdemelt hírnevét.

Pater Gregor, főtisztelendő apát az athosi kolostorban 98 évet élt és egy másik apát ugyanezen kolostorban 102 évet. A muranói invalidus szállóában 1838-ban meghalt egy 100 éves tiszt, Kováts János, ki tényleg hosszú életét ezen cseppeknek köszönhette. Erzsébet hercegnő Innsbruckban, kit a legtöbb orvos gyógyíthatlannak mondott, ezen cseppek használata által még sok évet élt.

Ilyen tények mellett ezen cseppek eleinte csak kolostorokban, később kórházakban és Európa legtöbb városában mint megbecsülhetlen szer a legjobb sikerek mellett használtattak. Végül még megemlítendő, hogy ezen cseppek — melyek sok híres orvos által elismertettek — alkatrészei minden más orvossággal vegyve nem képezik, hanem különféle szerencsésen megválasztott délszaki növények preparált nedveit, melyeket évente a Libanon Legyén Kis-Ázsiában gyűjtenek és mindig friss állapotban Európába lesznek küldve.

Használati utasítás. A máriacelli cseppek gyöngéden oldólag batnak, igen kellemes keserű ízzel bírnak és reggel étvágyhiány, továbbá ebéd előtt és este lefekvés előtt egy-egy kávéskanállal beveendő (gyermeknek csak egy harmadrésznél kell adni) és friss vízzel vagy vízzel leoldandó. Bevetel után a cseppek az egész étvágyhiányt elűzik, erőt és bátorságot kölcsönöznek. Meg kell még jegyezni, hogy a cseppek folytonos használata által a fennbéli idézett betegségek bármelyike 2—4 hét alatt teljesen megszűnik. Magától értetődik, hogy e mellett szigorú étrendet kell követni.

Óvás! Lelkiismeretlen hamisítók megkísérelték csekélyebb értékű preparatúmatokat ugyanazon, vagy hasonló név alatt áruba bocsátani s azokat valódi Máriacelli gyomorcseppeként eladni. Mindenkit óva intünk ezen hamisítványok megvásárlásától, nehogy azok használata káros következményeket vonjon maga után.

A több mint 200 év óta ismert valódi Máriacelli gyomorcseppek a legnagyobb gyógyszerével bíró növényekből készülnek s valódiságuk jeléül vörös az idenyomtatott védjegy s aláírású cílatott papírba van csomagolva és a minden üveghöz mellékelt használati utasításon meg van jegyezve, hogy Gusek H. Kremsier-i nyomdájában készült.

Egy üveg ára 40 kr. — Kettős üveg ára 70 kr.

A híres, valódi Máriacelli gyomorcseppek a következő gyógyszárakban kaphatók.

Magyarországban: Budapest, Török József királyutca, P. G. Orb, Székely A., Budai L. m., Városi ártér 9. Buttyán Tomcsányi L., Abony, Lukács Gy., Apatin, Bártay Th. Apáczs, Bonomy Antal, Arad, Ring Lajos, Kiss István, Schaffner A., Aranyos-Maróth, Bittó Károly, Aszód, Dó sa A. Baia, Hollós József, Nagy Sándor, Bánfalva, Aaró András, Berany, Selye, Uvira Fr. Bares, Kohut Sándor, Béla, Turner János, Borotó T. J. alu, Tamási G., Bicska, Gálger Károly, B. Csaba, Varsag, B. Gyarmat, Cserevnyák Gy., Kanitz Odón, B. M. goes, Szép Géza, B. Sza vas, Bugyis A., Bonyhád, Kramlin József, Bazon, Meisl fr. Cz. g. led, Bóli s. Ed., Zala, Csáková (Temes), Toldy Sándor, Cseney, Rutner J. Csep. rez, Kokas Mihály, Cs. Somorja, Barta T. Debreczen, Gáll Nándor, Toth Béla, Mihálovics István, Dr. Rotschnek Emil, Tamassy Balás, Delta, Baumüller E., L. szegh, Vaday Ignác, Dobsina, Tircsener, Doolova, Kos József, I. orozma, Karszay Károly, Duny Pataj, Mndra Pál, Enying, Adler Emil, Eperjes, Makoviczky, Molitoriz L. ván, Eger, irgalmis barátok, Köhler L. (egyevy), Buzath L., E. minállyal, a, Mátray István, Erseki Jvar, Mészáros, Felka

Cornides K. ekete Ardo, Sztempak Giza, Finne, Mizzán A. Pécs, Pármals barátok, Zsiga László, ifj. Erreth János, Szigöcs István, Göbel Kálmán, Gödöllő, es. és kir. udv. gyógyszerár, N. Beeskerék, Felner J. Moezkecsák D. Nagy-Kanizsa, Prager Béla, Belusz L. a. os. Nagy-Kikinda, Nothold Károly, Panajoth Sándor, Nagy-Leker, Bolyos Gyula, Nagypáras, Ember E., Molnár Lajos, Nyiry György, Hering Sándor, Györfűt, Meltschmiedt J., Hadhá, Fa-kas Odón, Hajos, Martinovich J. Hatfeld, Holcz Mátyás, H. M. Vasarhely, Berecz Péter, Kiss Gyula, Németh L. Holics, Millbauer R. J., Homon, Szekrák Ambus, Hosszafalu, Jekelius G. Hossz-Pályi, Sárassy Imre, Husz, Keresztes József, Igó, Gärtner Kálmán, Ipolyságh, Berkó István, Jászberény, Merkl J., Kaba, Lörvath Kálmán, Kátcsa, Horváth Károly, Kálos, Jozsef Antal, Kápolna, Egerland K., Kápolnás-Nyék, Hankoczy F., Kaposvá, Czillner, Paľaky Andor, Epauvár, Vavreskay János, Kacsnesbes, Müller J., Histic, Kassa, Gálík Giza, Mraz Gusztáv, Molnár Lipót, Wandraschek Károly, Keeskemét, Katona, Molnár, Farkas J. Bódogh F. Kékes, Scheint A. Keszmark, Genersich Károly.

301 6—35

120-ik Braunschweig hercegségi állami lottó.

100.000 sorsjegy, melyen 6 egymásutáni kevés időközökben 50.000 nyerevényt és egy főnyerevényt lehet elérni.

Következőleg osztatnak fel a nyerevények:

1 nyerevény	Márka	nyerevény	Márka
1	500.000	11	15.000
1	300.000	2	12.000
1	200.000	22	10.000
1	100.000	2	8.000
1	70.000	3	6.000
2	60.000	65	5.000
1	50.000	2	4.000
2	40.000	100	3.000
3	30.000	211	2.000
1	24.000	623	1.000
5	20.000	1048	500

Összesen 10 millió 542.000 márka aranyban.

Az összes sorsjegyek fele része nyerevényvel huzatik ki. A 6 osztály sorsjegyeknek 1/4 része ára 33 márka. (321) 2—4

Az első nyerevényhúzáshoz, mely 1896. január 9. és 10-én lesz, csak eredeti sorsjegyeket árusítok el, még pedig az összeg postai beküldésével o. é. forintokban

1 nyolczad	negyed	fél	egész
1.65	3.25	6.50	13.—

Kérem a n. é. közönség **sürgős** és **azonnali** megrendelését.

Hivatalos játéktervet és később a nyerevények táblázatát minden sorsjegy vétele után küldök.

A nyerevények azonnal kifizetnek, mert államilag garantirozva van.

BRAUNSCHWEIGI ÁLLAMI LOTTO
GÜNTHER RÓBERT,
Friedrich-Wilhelmstrasse 17.
Braunschweig, (Németország.)